Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

Alueen nimi: **Rörstrandin vanha metsä**

Alueen koodi: FI0100069 **Pinta-ala (ha):** 287 **Kunta:** Sipoo

Hallinnoll.alue: Uusimaa (suuralue) 100 **Aluetyyppi:** SCI

Vastuutaho: Uudenmaan ympäristökeskus

Alueen kuvaus: Rörstrandin metsä sijaitsee pohjoisessa Sipoossa. Se on uusmaalaisittain suuri, yli sadan hehtaarin vanhan metsän alue, josta suurin osa on kuusivaltaista luonnonmetsää. Vanhoja haapoja ja koivuja on paljon ja lahopuusto on monipuolista ja runsasta. Alueen länsiosassa oleva Moraskärr on edustava tervaleppäluhta.

Täydennysalue:
Bastmossenin melko jyrkästi kumpuilevalla alueella on kuusivaltaisia vanhoja metsiä, melko luonnontilaisia keidassoita ja ennallistamiskelpoisia keidassoita, puustoisia soita ja mäntyvaltaisia karuja kallioita sekä monilajinen kuivahko niitty.

Valtaosa metsistä on vähintään varttuneita kuusivaltaisia luonnonmetsiä, joissa sekapuuna on koivua, haapaa ja mäntyjä, paikoin myös raitaa ja harmaaleppää. Puusto on 2-jaksoinen tai erirakenteinen ja lahopuuta on paikoitellen. Metsissä näkyy vanhoja poimintahakkuun jälkiä. Metsät ovat kasvillisuudeltaan pääosin mustikka- ja paikoin käenkaali-mustikkatyyppiä.

Bastmossen on ojituksista ja vanhasta turpeennostosta huolimatta valtaosin melko luonnontilaisena säilynyt laaja keidassuo. Suurin osa suosta on vanhaa mäntyä kasvavaa isovarpurämettä, reunoilla esiintyy myös turvekangasta. Lajistoon kuuluvat mm. suopursu, juolukka, lakka, suokukka, valkopiirtoheinä, kihokit ja tupasvilla. Rajaukseen on otettu alueen luonnon monimuotoisuuden suojelemiseksi myös muuttunutta ennallistamiskelpoista keidassuota Lillmossenin pohjoispuolelta. Bastmossenin lounaisosa on saranevaa. Lillmossen on luonnontilainen koivuvaltainen saraneva ja sarakorpi. Etenkin alueen itä- ja kaakkoisosissa on runsaasti pienialaisia varsin luonnontilaisia kasvillisuudeltaan metsäkorte- ja saniaiskorpia.

Alue on Uudenmaan suurimpia vanhan luonnonmetsän alueita ja niistä ehkä edustavin. Koko Etelä-Suomessa ei ole paljonkaan näin luonnontilaisena säilynyttä metsää.

Alueelta on tavattu useita vanhojen metsien uhanalaisia hyönteis- ja kääpälajeja.

Täydennysalue:
Rörstrandin ympäristössä on Bastmossenin monimuotoinen metsä- ja suoalue, joka yhdessä vanhojen metsien suojelualueen kanssa muodostaa erityisen merkittävän ja yhtenäisen ekologisen kokonaisuuden.

Bastmossenin alueella elävät mm. luontodirektiivin laji, liito-orava (Pteromys volans) ja lintudirektiivin liitteen I laji, kehrääjä (Caprimulgus europaeus). Alueella on runsaasti vanhojen metsien piirteistä kertovaa uhanalaista jäkälä-, sammal- ja sienilajistoa. Alueella esiintyvät mm. vaarantuneet lajit, haapariippusammal (Neckera pennata) ja haavanhyytelöjäkälä (Collema subnigrescens). Alueen harvinaisia ja indikaattorilajeja ovat raidankeuhkojäkälä (Lobaria pulmonaria), kuusenhärmäjäkälä (Lecanactis abietina), oravuotikka (Asterodon ferruginosus), korkkikerroskääpä (Perenniporia subacida), ruostekääpä (Phellinus ferrugineofuscus), aarnikääpä (P. nigrolimitatus), riukukääpä (P. viticola) ja rusokääpä (Pycnoporellus fulgens) punahäivekääpä (Leptoporus mollis), korpiludekääpä (Skeletocutis odora) ja huopakääpä (Onnia tomentosa).

Niityn lajistoon kuuluvat mm. luontodirektiivin liitteen II laji, kirjoverkkoperhonen (Hypodryas maturna) ja taantunut hirvenkello (Campanula cervicaria).

Suojelutilanne (%):

Ei suojeltu	67
Valtion luonnonsuojelualue	33

Suojelutilanteen tarkennus ja toteutuskeinot:

Osa alueesta kuuluu vanhojen metsien suojeluohjelmaan ja on jo toteutettu.

Sipoon vahvistetussa haja-asutusalueiden yleiskaavassa Bastmossen ja Lillmossen on merkitty suojelualueeksi S-2/v. Tornberget on virkistysaluetta (V) ja muu osa alueesta on maa- ja metsätalousaluetta (MT).

Koko alue rauhoitetaan luonnonsuojelulain mukaiseksi suojelualueeksi.

Luontodirektiivin luontotyypit (%):

7110	*Keidassuot	13
7120	Muuttuneet ennallistamiskelpoiset keidassuot	5
8220	Kasvipeitteiset silikaattikalliot	4
9010	*Boreaaliset luonnonmetsät	65
9080	*Fennoskandian metsäluhdat	1
91D0	*Puustoiset suot	4

Luontodirektiivin liitteen II lajit:

1910	*liito-orava
1052	kirjoverkkoperhonen

Lintudirektiivin liitteen I linnut:

A223	helmipöllö
A224	kehrääjä
A108	metso
A236	palokärki
A320	pikkusieppo
A241	pohjantikka
A104	pyy

Muuttolinnut:

Muuta lajistoa: idänuunilintu

peukaloinen

pikkutikka	ST
teeri	
aarniseppä	E
haapasyöksykäs	ST
jumiloisikka	SH
monipistehaapsanen	ST
sarvikeräpallokas	V
viitosaatukainen	SH
aarnikääpä	
haapariippusammal	V
haavanhyytelöjäkälä	V
haavanhyytelöjäkälä	
hirvenkello	ST
huopakääpä	SH
käpäläkääpä	ST
korkkikerroskääpä	SH
korpiludekääpä	SH
kuusenhärmäjäkälä	
oravuotikka	
punahäivekääpä	
raidankeuhkojäkälä	M
riukukääpä	
ruostekääpä	
rusokääpä	SH